

پاسخ سری اول تمرینات درس یادگیری ماشین

امیرحسین رمضانی بناب (۹۹۲۱۰۲۹۴)

۱ سوال اول

بدون کاسته شدن از کلیت فرض می‌کنیم در صورتی که خروجی پرتاب سکه H باشد پیش بینی برد بازیکن اول، و در صورت خروجی T پیش بینی برد بازیکن دوم آن بازی است.

برای پاسخ به این سوال ابتدا ثابت می‌کنیم احتمال پیش بینی صحیح یک بازی در دور i برابر $\frac{1}{2^i}$ است. بدین منظور از استقرا استفاده می‌کنیم.

- پایه‌ی استقرا: احتمال پیش بینی صحیح هر بازی در دور اول برابر $\frac{1}{2}$ است: برای اثبات این ادعا فضای پیشامد برای هر بازی را به شکل زیر در نظر می‌گیریم.

$$\Omega = \{(P_1, H), (P_1, T), (P_2, H), (P_2, T)\}$$

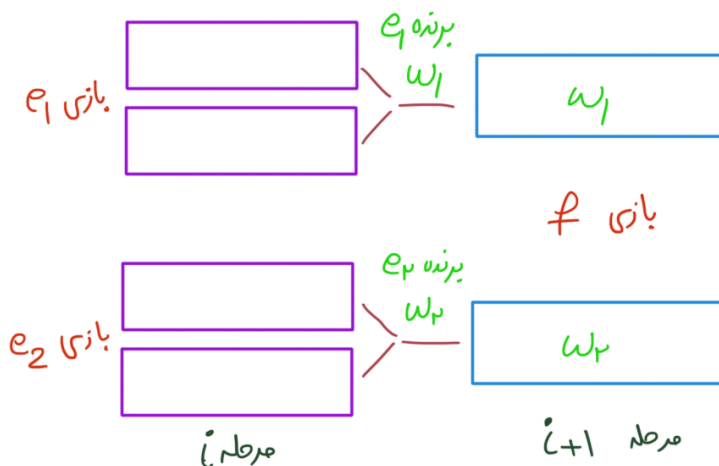
در هر زوج مرتب، مولفه‌ی اول نشان دهنده‌ی بازیکن برنده بازی و مولفه‌ی دوم نشان دهنده‌ی نتیجه‌ی پرتاب سکه است. حالت‌هایی که پیش بینی به درستی انجام می‌شود به شکل زیر است:

$$A = \{(P_1, H), (P_2, T)\}$$

پس احتمال پیش بینی صحیح هر بازی برابر $\frac{|A|}{|\Omega|}$ است که مساوی عدد $\frac{1}{2}$ است.

- فرض استقرا: احتمال پیش بینی صحیح یک بازی در دور i برابر $\frac{1}{2^i}$ است.

- حکم استقرا: احتمال پیش بینی صحیح یک بازی در دور $i + 1$ برابر $\frac{1}{2^{i+1}}$ است: برای اثبات این حکم ابتدا یک بازی در دور $i + 1$ در نظر می‌گیریم و آن را بازی f می‌نامیم. همچنین فرض می‌کنیم در جدول بازی‌ها تیم‌هایی که بازی f را انجام می‌دهند برندگان بازی e_1 و e_2 هستند که این بازیکنان را نیز w_1 و w_2 می‌نامیم که به ترتیب برنده‌ی بازی e_1 و e_2 هستند که در بازی f به مصاف هم می‌روند.

اگر w_1 برنده‌ی بازی f باشد فقط در دو حالت ممکن است پیش‌بینی‌کننده به درستی این پیش‌بینی را انجام داده باشد.

حالت اول: بازی e_1 و e_2 به درستی پیش‌بینی شده باشند و بازی f هم به درستی پیش‌بینی شود. احتمال این رویداد طبق فرض استقرا برابر عدد زیر است

$$\frac{1}{2^i} \times \frac{1}{2^i} \times \frac{1}{2}$$

حالت دوم: بازی e_1 به درستی پیش‌بینی شده باشد ولی پیش‌بینی بازی ۲ درست نباشد. همچنین پیش‌بینی بازی f درست باشد و بازیکن w_1 در آن بازی برنده شده باشد. احتمال چنین رویدادی طبق فرض استقرا برابر عدد زیر است.

$$\frac{1}{2^i} \times \left(1 - \frac{1}{2^i}\right) \times \frac{1}{2}$$

پس در کل در حالتی که w_1 برنده‌ی بازی f شود، به احتمال زیر پیش‌بینی درست است.

$$\frac{1}{2^i} \times \frac{1}{2^i} \times \frac{1}{2} + \frac{1}{2^i} \times \left(1 - \frac{1}{2^i}\right) \times \frac{1}{2} = \frac{1}{2^{i+1}}$$

همچنین در حالتی که w_2 برنده‌ی بازی شود با استدلالی مشابه به همین عدد می‌رسیم.

حال اگر احتمال پیش‌بینی صحیح را با $P(TruePredict)$ نمایش دهیم و احتمال برنده شدن بازیکن w_i در بازی f را با $P(Wins_i)$ نمایش دهیم داریم:

$$P(TruePredict) = P(TruePredict|Wins_1)P(Wins_1) + P(TruePredict|Wins_2)P(Wins_2)$$

که با جایگذاری $P(Wins_i) = \frac{1}{2}$ و $P(TruePredict|Wins_i) = \frac{1}{2^{i+1}}$ داریم:

$$P(TruePredict) = \frac{1}{2^{i+1}} \times \frac{1}{2} + \frac{1}{2^{i+1}} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{2^{i+1}}$$

پس حکم استقرا اثبات شد.

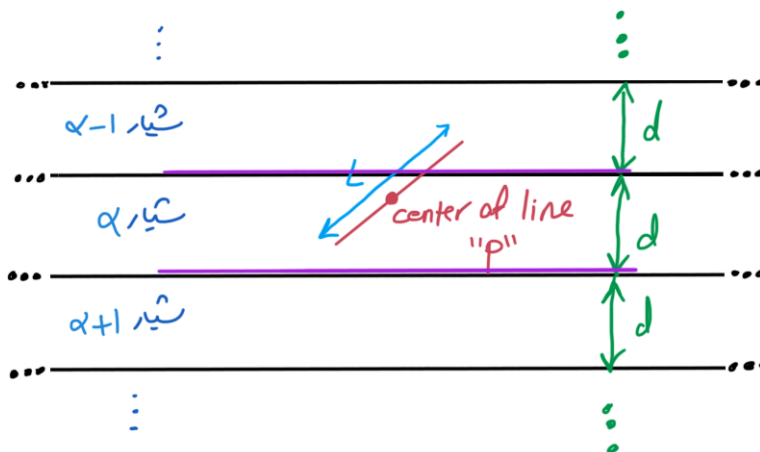
حال کافی است میزان سود $Expected$ پیش‌بینی‌کننده را محاسبه کنیم.

از آنجایی که در مرحله‌ی i ام $\frac{64}{2^i}$ بازی انجام می‌شود (n_i) و میزان سود متوسط از هر بازی در دور i ام برابر $\frac{1}{2^i}$ به دست آمد (e_i). پس میزان سود عایدی پیش‌بینی‌کننده در نهایت برابر است با:

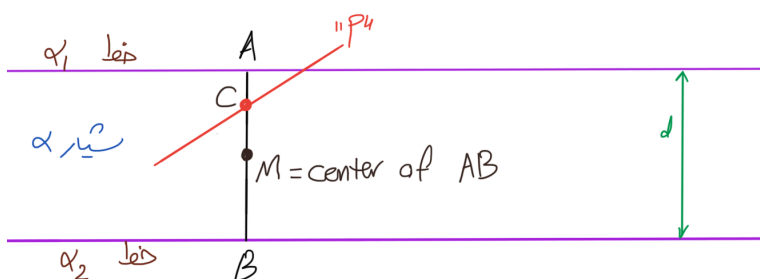
$$E = \sum_{i=1}^6 n_i p_i = \sum_{i=1}^6 \frac{64}{2^i} \times \frac{1}{2^i} = 64 \sum_{i=1}^6 \frac{1}{2^{i+1}} = 64 \left(\frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{64} \right) \right) = 31.5$$

۲ سوال دوم

برای پاسخ به این سوال ابتدا سوال را ساده سازی می کنیم تا به مسئله ی ساده تری برسیم و آن را حل کنیم. صفحه را به شکل شیارهایی به ارتفاع d در نظر می گیریم که مرکز بین هر دو شیار، خطوط موازی به فاصله d باشند. همچنین سوزن به طول L را معادل خط p در نظر می گیریم که مرکز آن در شیار α قرار دارد. به شکل زیر:

حال اگر p یکی از خطوط موازی روی کاغذ را قطع کند، معادل این است که یکی از دو خط موازی شیار p در آن دارد را قطع نماید. یعنی اگر خط p خطی از صفحه را قطع کند، یکی از خطوط شیار α که با رنگ بنفش مشخص شده اند را نیز قطع می کند و برعکس. در نتیجه به جای اینکه احتمال این را حساب کنیم که خط p خطی از صفحه را قطع کند، روی یک شیار α متمرکز می شویم و احتمال قطع کردن یکی از دو خط بنفش رنگ توسط خط p را محاسبه می کنیم. حال از آنجایی که خطوط افقی را می توانیم تا بی نهایت امتداد دهیم محل افقی مرکز خط p در احتمال خواسته شده هیچ تاثیری ندارد و هر دو نقطه ای که روی یک خط افقی در شیار α باشند، احتمال یکسانی را تولید می کنند. به این خاطر می توانیم دوباره مسئله را ساده سازی کنیم و به یک خط عمودی روی شیار فکر کنیم:

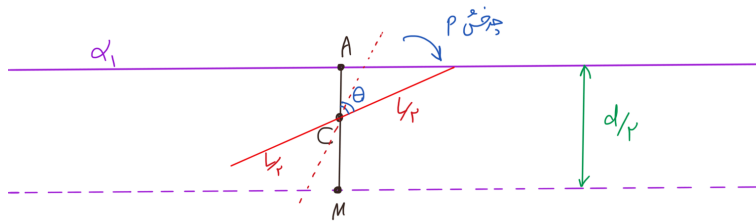

در نهایت یک مرحله دیگر ساده سازی وجود دارد. احتمال آنکه خط p به مرکز C خطی از دو خط موازی تشکیل دهنده شیار α را قطع کند، معادل این احتمال است که خط p به مرکز C یکی از دو خط موازی تشکیل دهنده شیار α را قطع کند که به C نزدیک تر است. یعنی وقتی خط p از شیار α را قطع می کند، قطعاً خط نزدیک تر را نیز قطع می کند و برعکس وقتی خط نزدیک تر را قطع می کند، خطی از شیار α را قطع کرده است.

پس به جای یک شیار روی نصف شیار متمرکز می شویم و تحلیل نهایی را روی نیمه ای از خط AB به طول $\frac{d}{2}$ انجام می دهیم که مرکز خط p روی آن قرار گرفته. در اینجا مرکز p روی AM قرار گرفته است. پس روی آن متمرکز می شویم. دو حالت وجود دارد که در این دو حالت پاسخ را به دست می آوریم:

حالت اول: $L < d$

در این حالت می خواهیم احتمال آنکه خط به مرکز C با فاصله x از A ، خط α_1 را قطع کند را حساب کنیم. تحلیل زیر را انجام می دهیم. برای حالتی که $x = |AC| < L/2$ ، با شروع از خط AC فرض کنیم بزرگترین زاویه ای که خط p خط α_1 را قطع کند، برابر θ باشد

که :

$$\cos(\theta) = \frac{|AC|}{L/2} = \frac{x}{L/2} = \frac{2x}{L}$$

پس :

$$\theta = \cos^{-1} \frac{2x}{L}$$

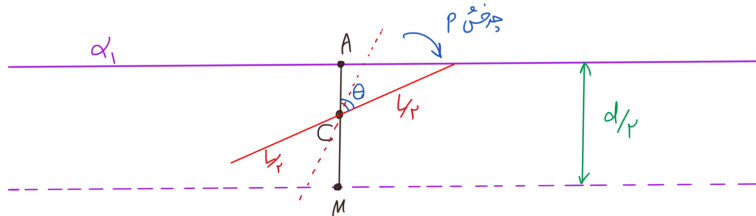
در اینصورت احتمال اینکه خط p خط α_1 را قطع کند برابر است با :

$$\frac{\theta}{\frac{\pi}{2}} = \frac{2 \cos^{-1} \frac{2x}{L}}{\pi}$$

همچنین برای حالتی که $x = |AC| > L/2$ باشد چنین زاویه‌ای وجود ندارد و خط p امکان این را ندارد که α_1 را قطع کند. در نتیجه در $x > L/2$ این احتمال برابر صفر است. پس در کل احتمال اینکه خط p که مرکز آن روی AM است خط α_1 را قطع کند برابر است با :

$$\begin{aligned} \frac{1}{\frac{d}{2}} \int_0^{L/2} \frac{2 \cos^{-1} \frac{2x}{L}}{\pi} dx &= \frac{4}{d} \times \frac{1}{\pi} \int_0^{L/2} \cos^{-1} \frac{2x}{L} dx \\ &= \frac{4}{d} \times \frac{1}{\pi} \left(x \cos^{-1} \left(\frac{2x}{L} \right) - \frac{\sqrt{1 - \frac{4}{L^2} x^2}}{\frac{2}{L}} \right) \Big|_0^{\frac{L}{2}} \\ &= \frac{4}{d} \times \frac{1}{\pi} \left(\frac{L}{2} \right) \\ &= \frac{2L}{\pi d} \end{aligned}$$

حالت دوم : $L \geq d$ در این حالت می‌خواهیم احتمال آنکه خط به مرکز C با فاصله‌ی x از A ، خط α_1 را قطع کند را حساب کنیم.

تحلیل زیر را انجام می‌دهیم. با شروع از خط CA فرض کنیم بزرگترین زاویه‌ای که خط p خط α_1 را قطع کند، برابر θ باشد که :

$$\cos(\theta) = \frac{|AC|}{L/2} = \frac{x}{L/2} = \frac{2x}{L}$$

پس :

$$\theta = \cos^{-1} \frac{2x}{L}$$

در اینصورت احتمال اینکه خط p خط α_1 را قطع کند برابر است با :

$$\frac{\theta}{\frac{\pi}{2}} = \frac{2 \cos^{-1} \frac{2x}{L}}{\pi}$$

پس احتمال اینکه خط p که مرکز آن روی AM است خط α_1 را قطع کند برابر است با :

$$\begin{aligned} \frac{1}{\frac{d}{2}} \int_0^{d/2} \frac{2 \cos^{-1} \frac{2x}{L}}{\pi} dx &= \frac{4}{d} \times \frac{1}{\pi} \int_0^{d/2} \cos^{-1} \frac{2x}{L} dx \\ &= \frac{4}{d} \times \frac{1}{\pi} \left(x \cos^{-1} \left(\frac{2x}{L} \right) - \frac{\sqrt{1 - \frac{4}{L^2} x^2}}{\frac{2}{L}} \right) \Big|_0^{\frac{d}{2}} \\ &= \frac{4}{d} \times \frac{1}{\pi} \left[\left(\frac{d}{2} \cos^{-1} \left(\frac{d}{L} \right) - \frac{\sqrt{1 - \frac{d^2}{L^2}}}{\frac{2}{L}} \right) - \left(-\frac{1}{2} \right) \right] \\ &= \frac{4}{d} \times \frac{1}{\pi} \left[\left(\frac{d}{2} \cos^{-1} \left(\frac{d}{L} \right) - \frac{\sqrt{L^2 - d^2}}{2} \right) + \left(\frac{L}{2} \right) \right] \\ &= \frac{2}{\pi} \cos^{-1} \left(\frac{d}{L} \right) - 2 \frac{\sqrt{L^2 - d^2}}{d\pi} + \frac{2L}{d\pi} \end{aligned}$$

پس در هر دو حالت، پاسخ نهایی به دست آمد.

۳ سوال سوم

۱.۳ قسمت آ

فرض کنید X یک متغیر تصادفی باشد که از یک توزیع با چگالی $f_X(x)$ و توزیع تجمعی $F_X(x)$ آمده باشد. برای اینکه اثبات کنیم $P(X \geq \alpha) \leq \frac{E(X)}{\alpha}$ با فرض $\alpha > 0$ کافی است ثابت کنیم $\alpha P(X \geq \alpha) \leq E(X)$. از سمت چپ معادله شروع می‌کنیم. داریم:

$$\alpha P(X \geq \alpha) = \alpha \int_{\alpha}^{\infty} f_X(x) dx \quad (۱)$$

$$= \int_{\alpha}^{\infty} \alpha f_X(x) dx \quad (۲)$$

$$\leq \int_{\alpha}^{\infty} x f_X(x) dx \quad (۳)$$

$$\leq \int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx \quad (۴)$$

$$= E(X) \quad (۵)$$

در ۱ از تعریف $P(X \geq \alpha)$ استفاده شد. برای رسیدن از ۱ به ۲ از خاصیت خطی بودن انتگرال استفاده شد. برای رسیدن از ۲ به ۳ از این ویژگی استفاده شد که بین x و α و ∞ است. و در نهایت برای رسیدن از ۳ به ۴ از ویژگی مثبت بودن متغیر تصادفی X استفاده شد که عبارت ۴ نیز تعریف Expected Value است. پس با کنار هم قرار دادن این معادلات داریم:

$$\alpha P(X \geq \alpha) \leq E(X) \rightarrow P(X \geq \alpha) \leq \frac{E(X)}{\alpha}$$

لطفاً توجه شود که از فرض $\alpha > 0$ استفاده شد در حالی که این فرض جزو مفروضات سوال نبود. برای این مورد اگر فرض کنیم $\alpha < 0$ در آن صورت خواهیم داشت $P(X \geq \alpha) = 1$ و به دلیل مثبت بودن متغیر تصادفی X خواهیم داشت $\frac{E(X)}{\alpha} < 0$. پس در این حالت نامساوی برقرار نمی‌باشد.

نتیجه اینکه باید شرط $\alpha > 0$ نیز به شروط مسئله اضافه گردد.

۲.۳ قسمت ب

برای متغیر تصادفی دلخواه Z ، متغیر تصادفی $(Z - \mu)^2$ یک متغیر تصادفی نامنفی است. اگر در نامساوی مارکوف قرار دهیم $X = (Z - \mu)^2$ و $\alpha = \epsilon^2$ ، در آن صورت هر دو شرط نامساوی مارکوف (مثبت بودن X و α) برقرار است و داریم:

$$P((Z - \mu)^2 \geq \epsilon^2) \leq \frac{E[(Z - \mu)^2]}{\epsilon^2} \quad (۶)$$

ابتدا طبق تعریف واریانس:

$$\sigma^2 = Var(Z) = E[(Z - E[Z])^2] = E[(Z - \mu)^2]$$

اگر این عبارت را در معادله ۶ قرار دهیم داریم معادله ۶ به شکل زیر ساده می‌شود:

$$P((Z - \mu)^2 \geq \epsilon^2) \leq \frac{\sigma^2}{\epsilon^2}$$

همچنین عبارت $(Z - \mu)^2 \geq \epsilon^2$ فقط در صورتی برقرار است که $Z - \mu \geq \epsilon$ و یا $-(Z - \mu) \leq \epsilon$ که مجموع این دو عبارت معادل است با اینکه:

$$|Z - \mu| \geq \epsilon$$

پس با بازنویسی معادله طبق شرط ساده شده داریم :

$$P(|Z - \mu| \geq \epsilon) \leq \frac{\sigma^2}{\epsilon^2}$$

که همان نامساوی چیشف است.

در این قسمت هم باید نکته ای اشاره شود. در بخشی که از توان ۲ به قدر مطلق ساده سازی کردم این فرض باید وجود میداشت که $\epsilon > 0$ زیرا در غیر اینصورت اگر $\epsilon < 0$ می بود، در آن صورت $P((Z - \mu) \geq \epsilon) = 1$ است و در نتیجه نامساوی چیشف به $1 \leq \frac{\sigma^2}{\epsilon^2}$ تبدیل می شود. در حالی که این نامساوی همیشه برقرار نیست.

نتیجه اینکه باید $\epsilon > 0$ جزو شروط مساله آورده می شد و در غیر اینصورت نامساوی برقرار نیست.

۳.۳ قسمت پ

۱.۳.۳ قسمت پ ۱

برای این قسمت از سوال متغیر تصادفی Z را به شکل زیر در نظر می گیریم

$$Z = \begin{cases} 1 & \text{if selected point be in the circle} \\ 0 & \text{if selected point be out of the circle} \end{cases}$$

از آنجایی که احتمال اینکه یک نقطه درون دایره بیفتد برابر تقسیم مساحت دایره بر مساحت مربع است پس هر نقطه به احتمال $p = \frac{\pi}{4}$ درون دایره می افتد و به احتمال $q = 1 - p = 1 - \frac{\pi}{4}$ بیرون آن. در نتیجه متغیر تصادفی Z به احتمال p مقدار 1 و به احتمال $q = 1 - p$ مقدار 0 می گیرد. پس Z یک متغیر تصادفی برنولی است. در مورد متغیر تصادفی برنولی می دانیم :

$$E(Z) = p = \frac{\pi}{4}$$

$$Var(Z) = p(1 - p) = \frac{\pi}{4}(1 - \frac{\pi}{4})$$

ما به دنبال تخمین مساحت دایره هستیم. از آنجایی که مساحت دایره برابر احتمال انتخاب نقطه درون دایره ضرب در مساحت مربع است و چون مساحت مربع 4 است، پس ما به دنبال تخمین متغیر تصادفی $X = 4Z$ هستیم. طبق خواص Expected Value و Variance داریم :

$$E(X) = 4E(Z) = 4p = \pi$$

$$Var(X) = 4^2 Var(Z) = 16p(1 - p) = \pi(4 - \pi)$$

حال m سمپل از X برمی داریم و آن ها را X_1, X_2, \dots, X_m می نامیم. متغیر تصادفی \bar{X} را به شکل زیر تعریف می کنیم :

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^m X_i}{m} = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_m}{m}$$

طبق خواص Expected Value و Variance داریم :

$$E(\bar{X}) = E(X) = \pi$$

$$Var(\bar{X}) = \frac{1}{m} Var(X) = \frac{\pi}{m}(4 - \pi)$$

می خواهیم با استفاده از نامساوی چیشف با خطای 0.01 و با قاطعیت 0.95 مقدار \bar{X} را تخمین بزنیم. طبق این نامساوی داریم :

$$P(|\bar{X} - E(\bar{X})| \geq \epsilon) \leq \frac{Var(\bar{X})}{\epsilon^2}$$

با جایگذاری خطای تخمین مورد نظر ($\epsilon = 0.01$) داریم:

$$P(|\bar{X} - E(\bar{X})| \geq 10^{-2}) \leq \frac{Var(\bar{X})}{10^{-4}}$$

حال $E(\bar{X})$ و $Var(\bar{X})$ را جایگذاری می‌کنیم.

$$P(|\bar{X} - \pi| \geq 10^{-2}) \leq \frac{\pi(4 - \pi)}{10^{-4}m} = 10^4 \frac{\pi(4 - \pi)}{m}$$

از آنجایی که می‌خواهیم به قاطعیت ۹۵ درصد برسیم پس می‌خواهیم احتمال Bad Event حداکثر ۵ درصد شود. پس سمت راست این نامساوی را کمتر از 0.05 قرار می‌دهیم. داریم:

$$10^4 \frac{\pi(4 - \pi)}{m} \leq 5 \times 10^{-2}$$

پس

$$m \geq \frac{1}{5} \times 10^6 \pi(4 - \pi) = 539353.2426...$$

در نتیجه برای رسیدن به این قاطعیت و دقت باید حداقل ۵۳۹,۳۵۴ نمونه طبق نامساوی چیشف داشته باشیم. البته این نامساوی باند خوبی ارائه نمیدهد و با تعداد کمتری نمونه نیز می‌توان به همین دقت رسید که توسط نامساوی هافدینگ به دست خواهد آمد.

۲.۳.۳ قسمت پ ۲

با همان فرموله بندی ارائه شده در بخش قبلی پیش می‌رویم. (طبق برگه ارائه شده مرور نامساوی های احتمالاتی) نامساوی هافدینگ به شکل زیر تعریف می‌شود: اگر Z_1, Z_2, \dots, Z_m دنباله‌ای از متغیرهای تصادفی $i.i.d$ باشند و $\bar{Z} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m Z_i$ ، اگر $E[\bar{Z}] = \mu$ و $P(a \leq Z_i \leq b) = 1$ در اینصورت برای هر $\epsilon > 0$ داریم:

$$P[|\bar{Z} - \mu| > \epsilon] \leq 2 \exp\left(\frac{-2M\epsilon^2}{(b - a)^2}\right) \quad (۷)$$

حال طبق تعریف متغیر تصادفی X مقدار آن همواره 0 یا 4 است. پس داریم:

$$P(0 \leq X_i \leq 4) = 1$$

با جایگذاری a و b و $E(\bar{X})$ در نامساوی ۷ داریم:

$$P[|\bar{X} - \pi| > \epsilon] \leq 2 \exp\left(\frac{-2M\epsilon^2}{(4 - 0)^2}\right) = 2 \exp\left(\frac{-M\epsilon^2}{8}\right)$$

حال چون می‌خواهیم دقت تخمین ۱ درصد باشد قرار می‌دهیم $\epsilon = 0.01$ و داریم:

$$P[|\bar{X} - \pi| > 0.01] \leq 2 \exp\left(\frac{-M \times 10^{-4}}{8}\right)$$

چون می‌خواهیم احتمال Bad Event حداکثر ۵ درصد باشد قرار می‌دهیم:

$$2 \exp\left(\frac{-M \times 10^{-4}}{8}\right) \leq 0.05$$

یعنی :

$$\exp\left(\frac{-M \times 10^{-4}}{8}\right) \leq 0.025$$

برای حل این نامساوی از دو طرف \ln می‌گیریم :

$$\frac{-M \times 10^{-4}}{8} \leq \log_e(0.025)$$

پس :

$$\frac{M \times 10^{-4}}{8} \geq -\log_e(0.025)$$

در نتیجه :

$$M \geq -\log_e(0.025) \times 8 \times 10^4 = 295110.3563...$$

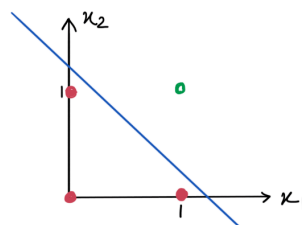
پس در این حالت نیز حداقل ۲۹۵،۱۱۱ داده برای رسیدن به چنین دقت و قاطعیتی نیاز است.

۴ سوال چهارم

۱.۴ قسمت آ

برای توابع AND و OR ، فرض کنیم خروجی 1 دارای برچسب +1 و خروجی 0 دارای برچسب -1 باشد. برای تابع AND دو ورودی، مدل‌سازی به شکل زیر خواهد بود (نقاط با برچسب -1 با رنگ قرمز و نقاط با برچسب +1 با رنگ سبز در شکل آمده اند): مدل‌سازی پرسپترون به شکل زیر انجام می‌شود

x_1	x_2	y
0	0	-1
0	1	-1
1	0	-1
1	1	+1

$$h(x) = \text{sign}(w_0 + w_1x_1 + w_2x_2)$$

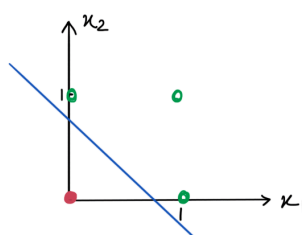
با قرار دادن چهار سطر جدول در این رابطه داریم:

$$\begin{aligned} -1 &= \text{sign}(w_0) & \Rightarrow w_0 < 0 \\ -1 &= \text{sign}(w_0 + w_2) & \Rightarrow w_0 + w_2 < 0 \\ -1 &= \text{sign}(w_0 + w_1) & \Rightarrow w_0 + w_1 < 0 \\ +1 &= \text{sign}(w_0 + w_1 + w_2) & \Rightarrow w_0 + w_1 + w_2 > 0 \end{aligned}$$

دستگاه معادلات بالا دارای بی‌شمار پاسخ است. به عنوان مثال $(w_0, w_1, w_2) = (-1, 0.9, 0.9)$ یک پاسخ ممکن است که در شکل بالا با رنگ آبی مشخص شده است.

برای تابع OR ، مدل‌سازی به شکل زیر خواهد بود:

x_1	x_2	y
0	0	-1
0	1	+1
1	0	+1
1	1	+1

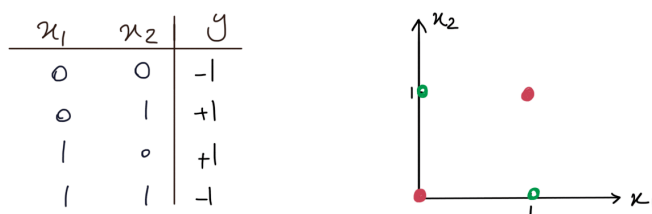
اگر سطرهای جدول را در معادله‌ی پرسپترون که در بالا آمد، قرار دهیم داریم:

$$\begin{aligned} -1 &= \text{sign}(w_0) & \Rightarrow w_0 < 0 \\ +1 &= \text{sign}(w_0 + w_2) & \Rightarrow w_0 + w_2 > 0 \\ +1 &= \text{sign}(w_0 + w_1) & \Rightarrow w_0 + w_1 > 0 \\ +1 &= \text{sign}(w_0 + w_1 + w_2) & \Rightarrow w_0 + w_1 + w_2 > 0 \end{aligned}$$

دستگاه معادلات بالا دارای بی‌شمار پاسخ است. به عنوان مثال $(w_0, w_1, w_2) = (-1, 2, 2)$ یک پاسخ ممکن است که در شکل بالا با رنگ آبی مشخص شده است.

۲.۴ قسمت ب

تابع XOR به شکل زیر مدل سازی می شود

اگر پرسپترون بتواند با موفقیت دسته بندی را انجام دهد، فرض کنید در نقطه ای که به این موفقیت رسیده است بردار وزن (w_0, w_1, w_2) باشد. رابطه ی پرسپترون به شکل زیر است

$$h(x) = \text{sign}(w_0 + w_1x_1 + w_2x_2)$$

با جایگذاری سطر های جدول در این رابطه داریم :

$$-1 = \text{sign}(w_0) \Rightarrow w_0 < 0 \quad (8)$$

$$+1 = \text{sign}(w_0 + w_2) \Rightarrow w_0 + w_2 > 0 \quad (9)$$

$$+1 = \text{sign}(w_0 + w_1) \Rightarrow w_0 + w_1 > 0 \quad (10)$$

$$-1 = \text{sign}(w_0 + w_1 + w_2) \Rightarrow w_0 + w_1 + w_2 < 0 \quad (11)$$

از ۸ و ۹ نتیجه می شود :

$$w_2 > 0 \quad (12)$$

از ۱۲ و ۱۰ هم نتیجه می شود :

$$w_0 + w_1 + w_2 > 0$$

که با ۱۱ در تناقض است. پس مدل سازی پرسپترون با خطای صفر برای این تابع وجود ندارد.

۳.۴ قسمت پ

فرض کنیم بردار وزن اولیه ی پرسپترون $w_0 = 0$ باشد. همچنین فرض کنیم در هر مرحله داده ی با اندیس α_i به اشتباه دسته بندی شود. یعنی در مرحله ی اول داده ی α_1 ام دچار misclassify می شود و بردار وزن به شکل $w_1 = w_0 + x_{\alpha_1}y_{\alpha_1}$ در می آید. سپس در مرحله ی دوم داده ی α_2 ام دچار misclassify می شود و بردار وزن به شکل $w_2 = w_1 + x_{\alpha_2}y_{\alpha_2}$ در می آید و به همین شکل $w_k = w_{k-1} + x_{\alpha_k}y_{\alpha_k}$. ابتدا سعی میکنیم کران بالایی برای اندازه بردار وزن در مرحله ی k پیدا کنیم. از جبر خطی می دانیم اگر β و η دو بردار به طول n باشند، داریم :

$$\begin{aligned} \|\beta + \eta\|^2 &= (\beta_1 + \eta_1)^2 + \dots + (\beta_n + \eta_n)^2 \\ &= (\beta_1^2 + \dots + \beta_n^2) + (\eta_1^2 + \dots + \eta_n^2) + 2(\beta_1\eta_1 + \dots + \beta_n\eta_n) \\ &= \|\beta\|^2 + \|\eta\|^2 + 2\langle\beta, \eta\rangle \end{aligned}$$

پس داریم

$$\|w_k\|^2 = \|w_{k-1} + x_{\alpha_k} y_{\alpha_k}\|^2 \quad (۱۳)$$

$$= \|w_{k-1}\|^2 + \|x_{\alpha_k} y_{\alpha_k}\|^2 + 2\langle w_{k-1}, x_{\alpha_k} y_{\alpha_k} \rangle \quad (۱۴)$$

$$= \|w_{k-1}\|^2 + \|x_{\alpha_k}\|^2 + 2y_{\alpha_k} \langle w_{k-1}, x_{\alpha_k} \rangle \quad (۱۵)$$

$$\leq \|w_{k-1}\|^2 + \|x_{\alpha_k}\|^2 \quad (۱۶)$$

$$\leq \|w_{k-1}\|^2 + r^2 \quad (۱۷)$$

چون $y_{\alpha_k} \in \{-1, +1\}$ از ۱۴ به ۱۵ رسیدیم. برای اینکه بتوانیم از ۱۵ به ۱۶ برسیم، توجه داشته باشد که سیستم روی داده‌ی α_k ام دچار خطای دسته‌بندی شده است پس عبارت $2y_{\alpha_k} \langle w_{k-1}, x_{\alpha_k} \rangle$ منفی است. برای رسیدن از ۱۶ به ۱۷ از فرض سوال استفاده کردیم. حال اگر این نامساوی را تا صفر ادامه دهیم داریم:

$$\|w_k\|^2 \leq \|w_0\|^2 + kr^2 = kr^2 \quad (۱۸)$$

حال به سراغ یافتن کران پایینی برای ضرب داخلی w_k و w^* می‌رویم. داریم:

$$\langle w^*, w_k \rangle = \langle w^*, w_{k-1} + x_{\alpha_k} y_{\alpha_k} \rangle \quad (۱۹)$$

$$= \langle w^*, w_{k-1} \rangle + \langle w^*, x_{\alpha_k} y_{\alpha_k} \rangle \quad (۲۰)$$

$$= \langle w^*, w_{k-1} \rangle + y_{\alpha_k} \langle w^*, x_{\alpha_k} \rangle \quad (۲۱)$$

$$\geq \langle w^*, w_{k-1} \rangle + \rho \quad (۲۲)$$

برای رسیدن از ۱۹ به ۲۰ از خاصیت پخشی ضرب داخلی استفاده می‌کنیم. برای رسیدن از ۲۰ به ۲۱ از مولفه‌ی دوم ضرب داخلی، عنصر y_{α_k} را استخراج کرده ایم. در نهایت برای رسیدن از ۲۱ به ۲۲ از فرض سوال استفاده کرده ایم. نتیجه اینکه اگر این نامساوی را تا رسیدن به $k = 0$ ادامه دهیم خواهیم داشت:

$$\langle w^*, w_k \rangle \geq \langle w^*, w_0 \rangle + k\rho \quad (۲۳)$$

از جبر خطی می‌دانیم اگر β و η دو بردار باشند، داریم:

$$\langle \beta, \eta \rangle \leq \|\beta\| \|\eta\| \quad (۲۴)$$

داریم:

$$\langle w^*, w_k \rangle \leq \|w^*\| \|w_k\| \quad (۲۵)$$

$$= \|w_k\| \quad (۲۶)$$

که برای رسیدن از ۲۵ به ۲۶ از این فرض استفاده شد که $\|w^*\| = 1$ از ترکیب ۲۳ و ۲۶ داریم:

$$\|w_k\| \geq \langle w^*, w_0 \rangle + k\rho$$

چون $w_0 = 0$ پس:

$$\|w_k\| \geq k\rho \quad (۲۷)$$

از جمع بندی ۱۸ و ۲۷ داریم:

$$(k\rho)^2 \leq \|w_k\|^2 \leq kr^2 \Rightarrow k \leq \left(\frac{r}{\rho}\right)^2$$

۵ سوال پنجم

۱.۵ قسمت آ

خیر. به عنوان مثال اگر ما بدشانس بوده باشیم و تمامی نمونه‌های درون \mathcal{D} برچسب -1 داشته باشند، در اینصورت A_1 فرضیه‌ی h_2 را انتخاب می‌کند که کمترین خطا را روی \mathcal{D} دارد. دقت آن عبارتست از:

$$\begin{aligned} P(f(x) = h_2(x)) &= P(f(x) = +1, h_2(x) = +1) + P(f(x) = -1, h_2(x) = -1) \\ &= P(f(x) = +1)P(h_2(x) = +1) + P(f(x) = -1)P(h_2(x) = -1) \\ &= p \times (0) + (1 - p) \times (1) \\ &= 1 - p \end{aligned}$$

اگر h فرضیه‌ای باشد که انتخاب تصادفی دارد. دقت h عبارتست از:

$$\begin{aligned} P(f(x) = h(x)) &= P(f(x) = +1, h(x) = +1) + P(f(x) = -1, h(x) = -1) \\ &= P(f(x) = +1)P(h(x) = +1) + P(f(x) = -1)P(h(x) = -1) \\ &= p \times \frac{1}{2} + (1 - p) \times \frac{1}{2} \\ &= \frac{1}{2} \end{aligned}$$

که برای به دست آوردن این احتمالات از استقلال f و h استفاده شده است. همانطور که مشخص است A_1 نمی‌تواند تضمین دهد که از انتخاب تصادفی عملکرد بهتری دارد. زیرا اگر $p > 1/2$ باشد، حالت تصادفی دقت بالاتری خواهد داشت.

از این قسمت به بعد به دلیل اینکه تمامی عناصر \mathcal{D} دارای برچسب $+1$ هستند، پس الگوریتم A_1 فرضیه‌ی h_1 و الگوریتم A_2 فرضیه‌ی h_2 را انتخاب می‌کنند.

۲.۵ قسمت ب

بله ممکن است A_2 بهتر از A_1 باشد. اگر ما بدشانس بوده باشیم و داده‌های خارج از \mathcal{D} بیشتر دارای برچسب -1 باشند، در اینصورت A_2 فرضیه‌ی بهتری تولید می‌کند. در حالت کلی دقت A_1 برابر است با:

$$\begin{aligned} P(f(x) = h_1(x)) &= P(f(x) = +1, h_1(x) = +1) + P(f(x) = -1, h_1(x) = -1) \\ &= P(f(x) = +1)P(h_1(x) = +1) + P(f(x) = -1)P(h_1(x) = -1) \\ &= p \times 1 + (1 - p) \times 0 \\ &= p \end{aligned}$$

و دقت A_2 برابر است با:

$$\begin{aligned} P(f(x) = h_2(x)) &= P(f(x) = +1, h_2(x) = +1) + P(f(x) = -1, h_2(x) = -1) \\ &= P(f(x) = +1)P(h_2(x) = +1) + P(f(x) = -1)P(h_2(x) = -1) \\ &= p \times (0) + (1 - p) \times (1) \\ &= 1 - p \end{aligned}$$

حال اگر $p < 0.5$ در آن صورت A_2 الگوریتم بهتری است.

۳.۵ قسمت پ

در این بخش فرض کنیم n نمونه‌ی تست داریم. به شکل $Expected$ برچسب داده‌ها برابر $2p - 1 = 0.8$ است. حال اگر فقط روی n نمونه بحث کنیم اگر مقدار متوسط برچسب‌های این n نمونه بزرگتر از صفر باشد، نشان دهنده‌ی این است که الگوریتم A_1 با انتخاب h_1 به پاسخ بهتری می‌رسد و اگر مقدار متوسط این برچسب‌ها کمتر از صفر باشد، الگوریتم A_2 با انتخاب h_2 ما را به پاسخ بهتری می‌رساند. اگر برچسب‌های این n نمونه را y_1, y_2, \dots, y_n بنامیم در این صورت احتمال اینکه این میانگین کمتر از صفر شود طبق نامساوی هافدینگ برابر است با:

$$P\left(\left|\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - \underbrace{0.8}_{\text{expected value of } y}\right| > 0.8\right) \leq 2e^{-2(0.8)^2 n}$$

توجه شود که از آنجایی که $\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i$ حدکثر برابر مقدار 1 است پس عملاً فقط زمانی $BadEvent$ رخ می‌دهد که $\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i < 0$ که دقیقاً همان $BadEvent$ مد نظر ماست و نشان دهنده‌ی احتمال بهتر بودن A_2 نسبت به A_1 است.

حال برای استفاده از نامساوی هافدینگ اگر فرض کنیم $n \rightarrow \infty$ در آن صورت $2e^{-2(0.8)^2 n} \rightarrow 0$. به عبارتی:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P\left(\left|\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - 0.8\right| > 0.8\right) \leq \lim_{n \rightarrow \infty} 2e^{-2(0.8)^2 n} = 0$$

پس برای n های بزرگ A_1 به احتمال ۱ فرضیه‌ی بهتری نسبت به A_2 ایجاد می‌کند.

۴.۵ قسمت ت

برای $p < 0.5$ به احتمال زیادی A_2 فرضیه بهتری نسبت به A_1 تولید می‌کند. همانطور که قبلاً محاسبه شد $ExpectedValue$ مقادیر y برابر مقدار زیر است:

$$E = (1)(p) + (-1)(1 - p) = 2p - 1$$

حال می‌خواهیم احتمال بهتر بودن فرضیه‌ی A_1 بر A_2 را محاسبه کنیم. در صورتی A_1 فرضیه‌ی بهتری را تولید می‌کند که میانگین مقادیر y_i از صفر بزرگتر باشد. در اینصورت تعداد نمونه‌های مثبت تست از نمونه‌های منفی بیشتر بوده است. پس A_1 با انتخاب $h_1(x) = +1$ فرضیه‌ی بهتری تولید می‌کند. طبق مفاهیم قدر مطلق می‌دانیم:

$$\text{if } |p| \geq b, b > 0 \text{ then } p \leq -b \text{ or } p \geq b$$

پس داریم:

$$\begin{aligned} P\left(\left|\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - (2p - 1)\right| \geq 1 - 2p\right) &= P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - (2p - 1) \geq 1 - 2p\right) + P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - (2p - 1) \leq 2p - 1\right) \\ &= P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i \geq 0\right) + P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - (2p - 1) \leq 2p - 1\right) \end{aligned}$$

پس نتیجه می‌شود:

$$P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i \geq 0\right) \leq P\left(\left|\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - (2p - 1)\right| \geq 1 - 2p\right) \quad (۲۸)$$

همچنین طبق نامساوی هافدینگ داریم:

$$P\left(\left|\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - (2p - 1)\right| \geq 1 - 2p\right) \leq 2e^{-2(1-2p)^2 n} \quad (۲۹)$$

با کنار هم قرار دادن ۲۸ و ۲۹ داریم :

$$\begin{aligned} P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i \geq 0\right) &\leq P\left(\left|\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i - (2p - 1)\right| \geq 1 - 2p\right) \\ &\leq 2e^{-2(1-2p)^2 n} \end{aligned}$$

و به شکل خلاصه تر :

$$P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i \geq 0\right) \leq 2e^{-2(1-2p)^2 n}$$

از آنجایی که $0 < 1 - 2p < 1$ داریم :

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i \geq 0\right) \leq \lim_{n \rightarrow \infty} 2e^{-2(1-2p)^2 n} = 0$$

پس برای n های به اندازه کافی بزرگ، الگوریتم A_1 نمیتواند به خوبی A_2 عمل کند و A_2 به احتمال بسیار زیاد فرضیه های بهتری تولید می کند.